

Moestuin annex dierenweide Lindenheuvel

Een project van de stichting Pax Intrudibus

25-10-2021

Inleiding

Dit jaar is de basis gelegd voor een herstart van het project moestuin-dierenweide in de Geleense wijk Lindenheuvel (Gemeente Sittard-Geleen). Deze notitie is de aanvraag om voor het predikaat “Kern met Pit” in aanmerking te komen. Er zal kort iets worden verteld over de stichting Pax Intrudibus waarna het project zal worden uiteengezet.

De Stichting Pax Intrudibus

Pax Intrudibus is Latijn voor: vrede aan degene die hier binnen treedt.

Stichting Pax Intrudibus is een burgerinitiatief, een vrijwilligersorganisatie. De stichting richt zich op het bevorderen van de leefbaarheid van de wijk Lindenheuvel in Geleen en de kwaliteit van leven van de mensen die daar wonen. Dit vanuit een open grondhouding, zoals de naam van de stichting aangeeft: niemand wordt buitengesloten. Diversiteit, mensen met elkaar verbinden, de kwetsbaarheid van mensen verminderen én mensen bewust maken (óók van hun eigen verantwoordelijkheid): daar worden de pijlen op gericht. Stichting Pax Intrudibus organiseert op jaarbasis tal van activiteiten: eettafels, ophalen van zwerfafval, educatie, onderhouden van de openbare ruimte, sociaal-culturele activiteiten maken deel uit van het bonte palet. Dit onder het motto: “eerst voordoen, dan samen doen en tot slot zelf doen!”. Alle activiteiten worden uitgevoerd met en door vrijwilligers. Waar mogelijk wordt daarbij de samenwerking met organisaties en ondernemers in Lindenheuvel gezocht.

Het project moestuin-dierenweide

De eerste stappen op weg naar een moestuin-dierenweide in de Lindenheuvel zijn enkele jaren geleden al gezet. In 2019 was er voldoende steun van partijen en waren er voldoende middelen om een start te maken. Die start is gemaakt en hieronder zal worden toegelicht waarom er nu sprake is van een herstart. Zie voor de start in 2019 het bijgevoegde artikel in De Limburger.

Ambitie/doel

Het doel van het project is mensen bij elkaar te brengen en ze vanuit gezamenlijkheid iets mee te geven over voeding, duurzaamheid, milieu. Dat laatste is dan met name gericht op de jeugd van de basisschool die bij het project betrokken zijn.

Daarnaast zal hetgeen de moestuin oplevert een kleine bijdrage leveren aan de huishoudens van de deelnemers. Ieder kan groente en fruit naar behoefte meenemen.

Realisatie

- Herstart

Het project is in feite een herstart van het moestuin-dierenweide project dat in 2019 gestart is op een andere locatie. Dat initiatief is voortijdig afgebroken (in de startfase) omdat de locatie waar de tuin ontwikkeld werd door externe omstandigheden ineens niet meer beschikbaar was. Het heeft anderhalf jaar geduurd vooraleer er een definitieve andere locatie beschikbaar kwam. Deze is door de gemeente Sittard-Geleen, die het project ondersteunt, beschikbaar gesteld. Het is een ruime locatie aan de rand van de wijk.

Voor de start van het project in 2019 waren middelen verworven bij enkele fondsen. Een deel van die middelen is besteed en moest door het wegvallen van de locatie als verloren worden beschouwd. We hebben de middelen om te herstarten maar als we eenmaal gestart zijn en het project draait zoals we dat beogen, dan zijn de huidige financiën nagenoeg opgedroogd. De verwachting is dat we als burgerinitiatief er in zullen slagen om voor de continuïteit van de moestuin-dierenweide benodigde middelen via fondsen, giften en verkoop van tweedehands spullen binnen te halen, maar de premie van €1000,- die aan de Kern met Pit nominatie vast zit zal zeker voor een goede opsteker zorgen. Bovendien zal het een positieve uitstraling naar de wijk hebben als het project voor de Lindenheuvel het predikaat “Kern met Pit” zal opleveren.

- Wat we aan de Bosweg gaan doen

Het door de gemeente beschikbaar gestelde perceel is 10.000 m² groot en zal bestaan uit 3000m² landbouwgrond, 3000 m² dierenweide, 3000 m² bomen (laagstam fruitbomen) en circulatieruimte.

Op het landbouwgedeelte zullen maximaal 25 tuiniers kunnen werken aan het kweken van gewassen en er komt een gedeelte waar 3 klassen (van ongeveer 20) schoolkinderen onder begeleiding van vrijwilligers en de leerkracht groenten en kruiden gaan verbouwen binnen het kader van hun lesprogramma. In het gedeelte voor de “volwassen” tuiniers komen diverse kleine tuinen op hoogte zodat ook wijkbewoners op stahoogte kunnen tuinieren. Dit met het oog op de naar verwachten flinke toestroom van senioren. De tuinen op hoogte worden aan de persoon verbonden die de tuin bijhoudt. De precieze hoeveelheid tuinen op hoogte is nog niet bekend.

De stichting is ook nog in gesprek met VIDAR, de gemeenschappelijke sociale diensten van de gemeenten Sittard-Geleen, Beek en Stein, om wijkbewoners die in leerwerktrajecten zitten, werk in de moestuin aan te bieden.

Daarnaast komt er een dierenweide waar in eerste instantie een paard en een aantal schapen zullen grazen. Het paard is inmiddels een “bekende” in de wijk aangezien de eigenaar en de initiatiefnemer van deze moestuin daar dagelijks mee door de wijk wandelt. Deze wandelingen trekken steeds (dagelijks) de belangstelling van wijkbewoners (volwassenen en kinderen) en hebben een duidelijk verbindende werking.

Voor de instroom van belangstellende burgers zal voor de nodige publiciteit gezorgd worden, maar er wordt in deze ook samen gewerkt met de welzijnsorganisatie Partners in Welzijn, die cliënten door kunnen verwijzen naar de moestuin.

Uitvoering

Het project zal worden uitgevoerd door vrijwilligers van de stichting. Het betreft hier in eerste instantie een groep van 8 à 10 personen, allen goed ingevoerd in “het boerenbedrijf”. Voor begeleiding op het gebied van bestuurlijke en organisatorische zaken kan de stichting een beroep doen op bevriende professionals.

Voor de steun aan en begeleiding van de doelgroep wordt eveneens een beroep gedaan op de vrijwilligers van de stichting waarbij de welzijnsorganisatie stand by is voor mogelijk complexere zaken.

Vergunningen

De gemeente heeft een vergunning voor gebruik en exploitatie afgegeven voor de periode van 10 jaar (tot 2031).

Financiën

Voor de (her)start van de moestuin zijn de benodigde middelen beschikbaar. Hiervoor is binnen de stichting een bedrag aan €3000,- gereserveerd. Het betreft hier voor het project geormerkte gelden vanuit diverse fondsen: (Rabobank, Jan en Clara Nijsten Stichting). De gemeente Sittard-Geleen draagt bij door het beschikbaar stellen van de omrastering van het perceel alsmede de aansluiting op het riool en het water- en elektriciteitsnet. Zoals gezegd zijn de beschikbare middelen toereikend om de start te maken.

Voor de “exploitatie” verwachten we roe te kunnen met €5000,- tot €6000,- jaarlijks voor basisvoorraden (o.a. voer, meststof, pootgoed), materialen voor activiteiten en educatie (samen met de school) en diverse nog niet te voorziene kosten. Dit los van de inzet van de vrijwilligers gedurende de openingsuren en de extra inzet van de klus- en onderhoudsman (ook vrijwilliger) die 2 tot 3 dagen per week actief is.

Verzekeringen – aansprakelijkheid

Alle noodzakelijke schade- en aansprakelijkheidsverzekeringen zijn afgesloten via Baetsen Assurantiegroep in Geleen.

Doelgroepen

De doelgroep is divers. Dit is logisch vanuit de insteek dat het in het project gaat om ontmoeting en verbinding. Niettemin zijn er groepen buurtbewoners die eerder in het project verwacht (en gezocht) zullen worden dan andere. Het gaat om:

- Mensen in en sociaal isolement;
- Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt;
- Mensen met lage sociaal economische status (vaak in combinatie met andere problematieken)
- Mensen met behoefte aan psycho-sociale steun (géén therapie!)
- Schoolkinderen (i.v.m. educatie en ontmoeting tussen generaties).

Maar de stichting richt zich ook op de vitale buurtbewoner die zich in het project als vrijwilliger wil inzetten. Momenteel werkt de stichting in al haar projecten al samen met een groep van 15 vrijwilligers.

Betrokkenheid buurt

Pax Intrudibus is binnen de Geleense wijk Lindenheuvel een begrip, al zullen de meeste buurtbewoners de stichting kennen als de “winkel van Gerrit”. Ze hebben het dan over de kringloopwinkel van de voorzitter van de stichting Gerrit Grootens. Deze winkel is meer een ontmoetingspunt (met koffie-inloop) dan een winkel. De opbrengst van de winkel steunt de verschillende projecten van de stichting, zoals de wandelingen met koffie na, de wekelijkse eettafel en de kerst- en paasviering. De vrijwilligers komen allen uit de wijk waar Gerrit met zijn paard een gekende en gewaardeerde buurtgenoot is (terug te zien in de documentaire “We zien ons” van de omroep HUMAN, die specifiek over eenzaamheid in de Lindenheuvel gaat. Zie <https://www.human.nl/we-zien-ons.html>

Netwerk rond de initiatiefnemer

De Stichting Pax Intrudibus is de initiatiefnemer. Het is een stichting met een (op dit moment té) klein bestuur met daarom heen een schil van 15 vrijwilligers. De stichting werkt nauw samen met de welzijnsorganisatie in de wijk Partners in Welzijn en wordt ruimhartig gesteund door de gemeente Sittard-Geleen (zoals moge blijken uit het beschikbaar stellen van de grond, de aansluitingen en de omheining). Daarnaast zijn de eerder genoemde contacten met VIDAR, de bovengemeentelijke sociale diens, en de basisschool Het Heuvelke. Voor de inzet van vrijwilligers is contact met Zuyderland GGZ (Onderdeel van Zuyderland Medisch Centrum) en met Adelante. Adelante is een zorggroep met volwassenenrevalidatie & arbeidsre-integratie, kinderrevalidatie, speciaal onderwijs & wonen en audiologie & communicatie als kernactiviteiten. De bedoeling is dat zij stagiaires leveren die ingezet kunnen worden in de begeleiding van bezoekers.

Tenslotte: de stichting heeft de onbezoldigde steun van twee kleine, professionele adviesbureaus' op het gebied van maatschappelijke projecten: Arthur Jansen Advies in Maastricht en Civil Society Consult in Beekdaelen.

Planning

In oktober en november zal de omheining rond het perceel worden geplaatst waarna de dieren kunnen worden overgebracht. Er zal een provisorische stal worden neergezet.

De definitieve stal zal in november en december worden gebouwd.

In november beginnen we ook met het prepareren van de landbouwgrond en het plaatsen van de dan inmiddels gereed zijnde tuinen op hoogte.

In het vroege voorjaar (maart-april) zullen de fruitbomen geplant worden.

Vanaf mei kan er getuinierd worden.

Vanaf de zomer (juli-augustus) zal de eerste oogst binnengehaald kunnen worden.

G. Grootens, voorzitter Pax Intrudibus

Bijlage:

Foto: Tuintje van Lindenheuvel

Kinderen brengen leven in de volkstuinten van Lindenheuvel in Geleen

De Limburger 25-05-2019

Eieren 'ontstaan' niet in de supermarkt en aardbeien groeien niet in plastic doosjes. Open deuren, maar voor te veel kinderen is de herkomst van hun eten onbekend, vindt Gerrit Grootens. Samen met Jelle Grootens startte hij moestuinproject Tuintje van Lindenheuvel op een volkstuintencomplex aan de Gladiolensingel in Geleen. Gerrit Grootens is voorzitter van de stichting Pax Intrudibus, waar al een eetproject en Gerrit's winkel onder vielen. En nu ook het moestuinproject.

Het tuincomplex in de wijk loopt de laatste jaren leeg, waardoor een deel van het terrein dreigt te verloederen. In overleg met de gemeente Sittard-Geleen heeft de stichting twintig leegstaande tuinen geëgaliseerd en beplant met gras. De overige twintig tuinen blijven behouden. Een daarvan is van de stichting. Daarnaast is er nu een tuin waarin kinderen van basisschool 't Heuvelke - op loopafstand van de tuin - sinds kort kunnen tuinieren. De eerste aardbeien zijn al te zien. Hartstikke belangrijk, vindt Grootens, voorheen maatschappelijk werker. „Er is afstand tot de aarde. Hoe dingen bloeien en groeien, daar weten kinderen steeds minder van.”

Naast educatie moet het project de bewoners van de wijk Lindenheuvel - jong en oud - weer met elkaar in contact brengen. Dat is eigenlijk de kern, zegt Grootens. „Het gaat om het ontmoeten. En dat begint bij het kind.” Op het volkstuintencomplex brengen de jonge spruiten meteen weer leven in de brouwerij, want de mensen die nu in hun volkstuin bezig zijn, hebben leeftijden tussen de 60 en 80 jaar oud. „Maar die mensen hebben wel de kennis. Dus als de kinderen komen, kunnen zij ze dingen uitleggen.”

Het project lijkt nu zijn vruchten al af te werpen. „Sinds wij met bezig zijn, zijn er alweer nieuwe aanmeldingen voor een tuin. De mensen die een tuin hebben, vinden het ook leuk als er leven is.” Op het grasveld moeten later schapen en kippen komen. Daarvoor moet eerst een afrastering gemaakt worden. Voor de financiële ondersteuning van onder meer het hekwerk is Grootens in gesprek met de gemeente en fondsen. Zodra die is gerealiseerd, is er volgens Grootens niet veel geld meer nodig: „De ruimte is er al, het hoeft allemaal niet zo ingewikkeld te zijn.”

Van links naar rechts: Carolien Houben, Roel Smeijsters en Rian van de Sande.

Foto: Bas Quaedlyg